

ದ್ವಿರುಕ್ತಿಗಳು

*'ದ್ವಿ' ಎಂದರೆ ಎರಡು 'ಲ್ಯಾಕ್ಟಿ' ಎಂದರೆ ಮಾತು ಅಥವಾ ಶಬ್ದ ಎಂದರ್ಥ.

ಒಂದು ಪದವನ್ನು ಅಥವಾ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬಿಡುವು ಇಲ್ಲದೆ ಎರಡು ಸಲ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಅಥವಾ ಹೇಳುವುದನ್ನು 'ದ್ವಿರುಕ್ತಿ' ಎನ್ನಾರು.

ಉದಾ- 1. ಉತ್ಸಾಹ-

ಹೌದು ಹೌದು! ನಾನೇ ಗದ್ದೆ

2. ಹೆಚ್ಚು (ಅರ್ಥಕ್ಕ)- ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಗಲ್ಲಿಗಳಿವೆ.

3.ಪ್ರತಿಯೊಂದು - ಮನೆಮನಗಲನ್ನು ತಿರುಗಿದೆನು

4.ಕೋಪ- ಎಲೆಲಾ! ಮೂರ್ಖ ! ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲು

5.ಸಂಭ್ರಮ- ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ ಕುಳಳಿತುಕೊಳ್ಳು

6.ಆಶ್ಚರ್ಯ - ಅಬ್ಜಬ್ಜ ! ಎಂಥಾ ರಮ್ಯ ನೋಟವಿದು

7.ಆಕ್ಷೇಪಾರ್ಥ - ಬೇಡ ಬೇಡ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡ

8 ಒಪ್ಪಿಗೆ- ಇರಲೆ ಇರಲೆ ಅದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ.

9 ಅವಸರ- ನಡೆನಡೆ ಹೊತ್ತೆಯಿತು.

10 ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ನಾನು ಕುಳಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ

*ಕೆಲವು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಧರ್ವನಿವಿಧೀಷಗಳನ್ನು ಮನಃ ಉಚ್ಚರಣೆ ಮಾಡಿಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇಂತಹ ದ್ವಿ ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

1. ಪಟಪಟ 6.ಗುಡು ಗುಡು

2. ಸರ ಸರ 7. ದಬದಬ

3.ಗುಳುಗುಳು 8. ಗಡಗಡ

4. ಥರ ಥರ

9. ಜುಳುಜುಳು

5.ಫ್ರಮ್‌ಫ್ರಮ್

10. ಚೆರುಚೆರು

ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು

1. ಪ್ರಸಿದ್ಧ – ಖ್ಯಾತ ಗೌರವಾನ್ವಿತ
2. ಪವನ – ಗಾಳಿ ವಾಯು
3. ಮತ್ತಿ – ಸುತೆ ಮಗಳು
4. ಗರುಡ – ಉರಗಾರಿ ಪನ್ನಗಾಶನ
5. ಪೆಕ್ಕಿ – ಖಿಗ ದ್ವಿಷಿಟ್
6. ಅಂತ್ಯ – ಸಮಾಪ್ತಿ ಅವಸಾನ
7. ತಕ್ಕ – ಮೋಸಗಾರ ಕಳ್ಳು
8. ಕಮಲ – ತಾವರೆ ಅಂಬುಜ
9. ಒಡೆಯು – ಸ್ವಾಮಿ ಅಧಿಪತಿ
- 10.ಇಚ್ಛೆ – ಅಭಿಲಾಷೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ**

ಗ್ರಾಮ್ಯ –ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಪದಗಳು

1. ಮ್ಯಾಗ – ಮೇಲೆ
- 2.ಹಾಸ್ಗೆ – ಹಾಸಿಗೆ
3. ಬೇಗ್ನೆ – ಬೇಗನೆ
- 4.ಉರಾಗ – ಉರಿನಲ್ಲಿ
- 5.ಸಾಲೆ – ಶಾಲೆ
6. ಆಯ್ತು – ಆಯಿತು
7. ಮ್ಯಾಗೆ – ಮೇಲೆ
- 8.ಹೊದೆಳ್ಳಂಡು – ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು
9. ಇಸವಾಸ – ವಿಶ್ವಾಸ

10. ಸಾವಾಸ – ಸಹವಾಸ

ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು

*ಗಾದೆಗಳು ಜನಪದರ ಜೀವನದ ಅನುಭವದ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳು. ಇವುಗಳಿಂದ ಜೀವನದ ಮೌಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ‘ವೇದ ಸುಖಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಖಾಗದು’ ಅಂತಹ ಹಲವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದ ಕೊಡ ತುಳುಕುವುದಿಲ್ಲ.

1.ತುಂಬಿದ ಕೊಡ ತುಳುಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಅರ್ಥ – ತುಂಬಿದ ಕೊಡವು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಅರ್ಥವನ್ನು, ಅರ್ಥ ತುಂಬಿದ ಕೊಡವು ಅಹಂಕಾರದ ಅರ್ಥವಾ ಅಜ್ಞಾನದ ಅರ್ಥ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ವಿವರಣೆ– ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಅರಿತವನು ಕ್ಷಮೆ, ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ನೆಮ್ಮೆದಿಯಿಂದ ಬಾಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮಾತ್ರ ಜ್ಞಾನ ಪಡೆದವನು ಪರರಿಗೆ ಉಪಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇಂತವರು ಅಹಂಕಾರ ಪಡದೆ ಸಮಯ,ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಿ ತಮ್ಮ ಜಾಣ್ಣೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಂತವರನ್ನು ತುಂಬಿದ ಕೊಡಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೊಂದಷ್ಟು ಜನ ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಗುಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.ತಾವೇ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಎಂಬಂತೆ

ಜಂಭಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂತವರನ್ನು ಅರ್ಥತುಂಬಿದ ಕೊಡಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ವಾಗ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಈ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ.

2.ಬೆಳ್ಳಿಗಿರುವುದೆಲ್ಲ ಹಾಲಲ್ಲ

ಅರ್ಥ - ವಸ್ತುವಿನ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೇರ ಬಣ್ಣವನ್ನು ನೋಡಿ ಬೇಲೆ ಕೊಡುವುದು, ಗೌರವಿಸುವುದು ಅಪಾಯಕರ.

ವಿವರಣೆ- ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ, ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಯಾರು ಬೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸೋಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.ಹಾಲು ಇದೊಂದು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಅಮೃತ, ಸಮಶೂಲಕ ಹೊಂದಿರುವ ಆಹಾರವು ಹೌದು ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಬೆಳ್ಳಿಗಿರುವ ಸ್ತಂಭ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ

ಉದಾ- ಕಾಗೆಯು ಕಪ್ಪಗಿರುತ್ತದೆ, ಕೋಗಿಲೆಯು ಕಪ್ಪಗಿರುತ್ತದೆ ಆಥರೆ ಎರಡು ಒಂದೇ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಮನುಷ್ಯರ ಬಾಹ್ಯನೋಟಕ್ಕೆ ಮರುಳಾಗದೇ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮೋಸಹೋಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂಬುದೇ ಈ ಗಾದೆಮಾತಿನ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ.